Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

GRUNDPLAN

FOR

UNDERVISNINGENS GANG GJENNEM SKOLENS SEX LAVESTE KLASSER,

(FORBEREDELSESKLASSERNE)

SAMT

FORTEGNELSE OVER SKOLEBØGERNE FOR DET FØLGENDE SKOLEAAR

I LATIN- OG REALSKOLEN I ST. KONGENSGADE.

VED

BESTYRERNE.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

KJØBENHAVN.

LOUIS KLEINS BOGTRYKKERI.

1859.

I.

I et Tidsrum af sex Aar har Skolen paa st. Kjøbmagergade Nr. 65 bestaaet med det Formaal at forberede Disciple til Optagelse i den Klasse i de lærde og reale Skoler, hvor de kongelige lærde Skolers Undervisning begynder, et Formaal, som den oprindeligt ikke havde valgt sig, men som blev den stillet ved den Bestemmelse, at Disciplene kun til den herfor stillede Aldersgrændse maatte nyde dens Undervisning, medens det var dens Ønske at kunne yde den hele forberedende Undervisning, som først har en naturlig Grændse paa det Trin, hvor den Undervisning indtræder, som betinger de lærde og reale Skolers Adskillelse til to forskjellige Afdelinger. Dens Virksomhed blev derfor utilfredsstillende ikke alene for Skolen, men og for Disciplenes Forældre, som, förend det begyndte Kursus kunde bringes til en for Disciplene passende Afslutning, maatte lade deres Börn gaa over til andre Skoler, hvis Undervisningsmaade ikke stemmede med den hidtil anvendte og for Disciplene tilvante. Følgen heraf blev, at Disciplene da ofte først ved privat Undervisning afsluttede det begyndte Kursus. Det var derfor et fra flere Sider længe næret Ønske, at Skolens Virksomhed kunde udvides til samme Udstrækning som de her værende lærde

og reale Skolers, og da Friis's lærde og reale Skole blev ophævet, androg de nuværende Bestyrere hos Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om Tilladelse til at oprette fremadskridende Klasser til Afgangsexamen saavel for studerende som for reale Disciple, samtidigt med at den nye Skole ved Erhvervelsen af Ejendommen Nr. 51 i store Kongensgade sikkredes et i Forhold til denne udvidede Virksomhed passende Lokale. Tilladelsen blev af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet givet; Skolen er hermed ophørt som udelukkende Forberedelsesskole og fremtræder som Latin- og Realskolen i Store Kongensgade. Til Sommerferien benytter Skolen Lokalet paa store Kjøbmagergade Nr. 65.

II.

Grundplan for Undervisningens Gang gjennem Forberedelsesklasserne.

Indledende Bemærkninger.

Under de bestemte Fordringer, som efter Statens „Bekjendtgjörelser“ stilles til de Disciple, der underkaste sig de lærde og reale Skolers Afgangsexaminer, og hvorved disse ere bundne til at have samme Maal for Öje, er den fuldkomne Frihed i Undervisningsstoffets Valg og Behandlingsmaade overladt til den enkelte Skole, og dens Opgave er herved stillet den ikke alene udadtil men indadtil; den Maade, hvorpaa Opgaven løses, er den enkelte Skoles Særkjende. Jo tidligere Skolen modtager sine Disciple, desto större bliver dens Indflydelse og med desto större Sikkerhed og Lethed fører den dem ad sin Vej til Maalet; Undervisningen i de höjere Klasser betinges ved den lavere Undervisning, og ligesom heri en væsentlig Forskjel ligger mellem de kongelige og de private lærde og reale Skoler, idet de første kun modtage Disciplene fra en bestemt Lavalder, medens de sidste efter hele deres Plan helst modtage dem aldeles uforberedte og anse Sexaarsalderen for den, fra hvilken Skolens Undervisning frugtbringende kan modtages, — saaledes anvises

der tillige herved Skolen tre naturlige Afdelinger. Den første forberedende Undervisning til det Trin, paa hvilket Overgangen skeer dels til de studerende og dels til Realklasserne, gaaer derfor her i Skolen gjennem sex etaarige Forberedelsesklasser; de studerende Klasser ere fire etaarige og en toaarig; Realklasserne en etaarig og en toaarig. De sex Forberedelsesklassers Formaal er herved bestemt givet; den første yder paa den Maade, Grundplanen antyder, væsentligst kun Forberedelse til Undervisning, idet den opdrager Disciplene til at kunne modtage med Frugt den Undervisning, Skolen senere skal give dem, medens de øvrige i Forbindelse hermed meddele den forberedende Undervisning til de höjere Afdelinger, og herved begrundes end mere, at Skolen for at kunne virke med Gavn efter en bestemt Plan maa ønske at modtage Disciplene uforberedte, uden hvilket den methodiske Fremgangsmaade, den antager som den rigtigste til at føre til det fastsatte Maal, ikke vil kunne gjennemføres uden Vanskeligheder. Skolens tidligere Stilling som Forberedelsesskole i noget större Omfang end sædvanligt har bevirket, at det navnlig er denne Afdeling af Skolen, for hvis Virksomhedsplan der i dette Program vil blive aflagt Regnskab, og da den Plan og Methode, som her fremsættes, støtter sig til Erfaring og har staaet sin Prøve, vil Skolen ogsaa fremtidig holde fast paa den som det Grundlag, paa hvilket den nu selv skal bygge videre og saameget trøstigere, som den udenfor Skolen har vundet Anerkjendelse og Tillid. Ved at fremstille denne Grundplan i saa korte Træk som muligt er det tilstræbt, at ikke alene Formaalet paa de enkelte Trin men og Methoden er antydet i dens Hovedtræk, og det er ikke her Hensigten at begrunde den i dens enkelte Dele, men kun at fremsætte nogle Bemærkninger til

Oplysning, hvor det kan synes nødvendigt, og hvor de ikke ere givne ved Grundplanen for de enkelte Fag.

Med Hensyn til Sprogundervisningens Fordeling gjennem Klasserne, er det Princip gjennemført, at der stedse för Paabegyndelsen af et nyt Sprog ligger et Mellemrum af to Aar, i hvilke Undervisningen i et Sprog først kan antages at have bragt Disciplene til en saadan Sikkerhed i de sproglige Grundregler og Former, at de kunne gaa over til et nyt uden at udsættes for den usikkre Famlen i begge Sprog, som Erfaring viser ofte er Tilfælde navnlig med de middelbegavede Disciple, der, hvis de ikke ere komne til Sikkerhed i det ene Sprogs Grundregler, maa overvældes ved det nye Stof og kun med stor Vanskelighed kunne bringes til Klarhed igjen. Det Sprog, som alene gjör en Undtagelse fra Reglen, er for de studerendes Vedkommende Engelsk, idet det er henlagt til Aaret efter Latinundervisningens Begyndelse. At nemlig Lejlighed gives de studerende til i Skolen idetmindste at kunne komme ud over Begyndelsesgrundene i dette Sprog, er uden Tvivl rigtigt, og da Latin efter Skolens Plan begynder et Aar tidligere end i de kongelige lærde Skoler, hvorved Fordringerne i de første to Aar ikke behøve at udstrækkes til det Omfang, som disses Plan medfører, er derved denne Udvej aabnet, som tillige maa lette Overgangen fra de studerende til de reale Klasser og omvendt, derved at saamegen mere Tid kan anvendes paa det ikke för lærte Sprog af de Disciple, som forandre den valgte Vej. Al første Sprogundervisning, Skolen yder, gaaer nærmest ud paa Udtalen og Tilegnelsen af Sprogets Udtryksmidler, samt at bibringe Disciplene praktisk Kjendskab til Böjningsformerne uden at gjöre dem bekjendte med grammatiske Konstord. I fjerde Forberedelsesklasse benyttes den

første Grammatik, og ingen Formlære*) afsluttes för med sjette Forberedelsesklasse, men der afsluttes baade den tydske, franske og den regelmæssige latinske eller med de for Realklasserne bestemte Disciple istedenfor den latinske den engelske. Overensstemmende hermed er Sprogundervisningen saaledes, at de enkelte Sprog vise sig for Disciplene som Led i en hel Sprogkjæde derved, at de fra det første Sprog lærte almindelige Begrebsbestemmelser og fælles Sprogregler stedse benyttes som Støttepunkter for de følgende, og Lærerne følge en bestemt Plan, der er stærkest fremtrædende i Undervisningen i Dansk og Tydsk som de Sprog, der først blive Gjenstand for samtidig Undervisning, da begge Lærere — Skolen fordrer forskjellige Lærere i disse Sprog i samme Klasse — arbejde sammen, saaledes at Læreren i Tydsk paa hvert Punkt henvender Opmærksomheden paa tilsvarende danske Former, hvorved den selvstændige Undervisning i Dansk støttes, uden at Disciplene bringes til i Tankerne at kalde de tydske Former til Hjælp. Herved fremmes tillige Undervisningen i Fransk og Latin, i hvilket Sprog Undervisningen i sjette Forberedelsesklasse, som Grundplanen antyder, ogsaa kun gaaer ud paa at give et fast Grundlag ved meget stærkt at begrændse Stoffets Omfang men fordre den mest mulig flersidige Anvendelse af det lærte og Sikkerhed deri. Der vil paa dette Trin neppe forekomme noget Fænomen, som ikke let kan forklares ved Analogi med det tidligere lærte eller ligefrem Overførelse derfra. Hermed er Forberedelsesklassernes Sprogundervisning afsluttet.

*) Formlæren støtter sig naturligt til og indøves ved Hjælp af de almindeligste syntaktiske Regler, der ere Gjenstand for den allerførste Undervisning (den enkelte Sætning)

Den större Del af Undervisningstiden optages i Forberedelsesklasserne af de reale Fag, om hvis hele Stilling der ikke her er Anledning til nogen nærmere Udtalelse, da saavel den som den Fremgangsmaade, der ved Undervisningen benyttes, tilstrækkeligt er omtalt i Grundplanen selv. Ogsaa her begynder Undervisningen praktisk og skrider frem, til der med sjette Klasse frembringes en vis Grad af Afslutning, idet de hidtil benyttede kortfattede Lærebøger nu afløses af større, og som ved Sprogundervisningen udpræger sig ogsaa her denne Afdeling af Skolen som en Helhed, i hvilken det første Kursus kan siges at gjennemgaaes.

Grundplanen indeholder kun Religionsundervisningens Gang gjennem de tre nederste Klasser; Ansvaret for den øvrige Undervisning i dette Fag er efter Skolens Anmodning overtaget af Hr. Pastor Warburg; det følgende Aars Program vil herom indeholde de nærmere Oplysninger.

Som det tilföjede Oversigtsskema over Skolens ugentlige Undervisningstimer angiver, har den første Forberedelsesklasse 24 Timer, de to følgende 26 og de øvrige 32, der er det störste Antal, og heri er tillige indbefattet Undervisning i Sang og Gymnastik. Dette formindskede Timeantal hviler udelukkende paa Undervisningsmaaden, og der har ikke paa noget Punkt vist sig Anledning til et forøget Timeantal. Saalænge Skolen har bestaaet som Forberedelsesskole, har dette Antal Timer stedse været det normale, og samtidig har det været dens Bestræbelse at lette Disciplene Hjemmearbejdet, dels ved at yde dem paa Skolen al mulig Hjælp til at lære det foresatte Pensum og dels ved at lade dem udføre alle skriftlige Arbejder paa Skolen selv, for paa denne Maade gjennem Forberedelsesklasserne at vænne dem

til paa den ene Side at undvære fremmed Hjælp hjemme og paa den anden Side at bringe dem til med Forstand at kunne arbejde selv ikke alene i Sprogene men og i de reale Fag, idet den mener, at Undervisningen ikke alene skal fordre, at Disciplene lære deres Lektier, men og saavidt muligt sørge for, at de lære dem paa den Maade, der baade falder lettest, og hvorved det lærte bedst fastholdes.

Dansk.

(I Skolen følges i det Hele den Retskrivning, som i dette Program er anvendt.)

1ste Forberedelsesklasse. Paa det laveste Trin bliver Börnenes Talesprog det første, hvorpaa Læreren i Særdeleshed maa have sin Opmærksomhed henvendt. Ved de Øvelser, der befordre Talesprogets Udvikling samt udvide og berigtige Barnets Forestillinger, forberedes tillige Læsningen, idet Barnet lærer at læse ved Hjælp af Lydmethoden, der støtter sig til det levende Talesprog og ej til de døde Bogstavstegn. Med Hensyn til Lydmethoden opløses den udtalte Sætning i Ord, Ordene i Stavelser og Stavelserne i Sproglyd; Selvlyde og Medlyde sættes strax sammen til virkelige Ord; Barnet lærer Bogstaverne at kjende som Tegn for Lydene og foretager for Öjet med Tegnene, hvad det for Øret udfører med Lydene. Naar alle Sproglyd paa denne Maade med tilbørlig Omhu ere blevne indøvede, begyndes der paa Læsningen af enkelte Ord, og der skrides frem fra det lettere til det vanskeligere, indtil Vanskelighederne paa de forskjellige Trin ere overvundne. Ved Læsningen af de enkelte Ord maa de til Ordene svarende Forestillinger staa saa klart som muligt for Barnet. Naar disse Øvelser ere tilendebragte, tager Læsningen af lette Læsestykker sin Begyndelse. I denne Klasse henvendes især Opmærksomheden paa Udtalen af de enkelte Ord, disses

Betoning samt Skilletegnenes Indflydelse paa Oplæsningen. Barnet maa forstaa det læste og vænnes fra Begyndelsen af til at gjengive det, først i Samtaleform. Foruden Smaavers læres ogsaa enkelte Smaastykker i Prosa ordret udenad, og et Stykke af Læselektien benyttes til Udenadstavning.

I **2den Forberedelsesklasse** tilstræbes en större Læsedygtighed; de enkelte Læsestykker maa kunne gjengives i en mere sammenhængende Fremstilling, der dog maa stemme temmelig nöje med Bogens, navnlig med Hensyn til Sætningsforbindelserne, indtil Barnets Sprogevne udvikler sig saavidt, at det formaaer at gjennemføre en friere Gjengivelse af det læste. Lettere Vers læres udenad. Retskrivningen, der fra Begyndelsen er forberedt ved Lydmethoden, forberedes endvidere ved Udenadstavning og ved smaa Pensa, der læres udenad i Hjemmet og paa Skolen nedskrives paa Tavle.

3die Forberedelsesklasse. Oplæsningen maa være höj, tydelig, korrekt og flydende, og Fordringerne stige med Hensyn til Gjengivelse og Retskrivning. Vers læres udenad. De tidligere Øvelser i Retskrivning udføres nu paa Papiret og afløses henimod Skoleaarets Slutning af og til af Diktatstile.

4de Forberedelsesklasse. I denne Klasse fortsættes Undervisningen i samme Retninger som i forrige, og der begyndes paa den enkelte Sætnings Analyse (Sætningens Dele og Ordklasser), idet den mundtlig gjennemgaaes for og indøves med Disciplene, saaledes at den selvstændige Undervisning i Dansk støttes ved Undervisningen i Tydsk, derved at begge Lærere arbejde sammen efter en bestemt Plan. Digte læres udenad. Diktatstile afvexle med Nedskrivelse af udenadlærte Smaafortællinger.

5te Forberedelsesklasse. Den enkelte Sætnings Analyse

fortsættes, og imod Slutningen af Skoleaaret gjennemgaaes Sætningernes Forbindelse, begge Dele uden at Disciplene endnu benytte nogen Lærebog i Grammatikken. Digte læres udenad. Diktatstile afvexle med Gjengivelser af oplæste Smaafortællinger og lettere Oversættelser fra Tydsk; Skilletegnene indøves.

6te Forberedelsesklasse. En kortfattet dansk Sproglære lægges nu til Grund for Undervisningen og indøves tillige skriftlig; der fordres en fuldstændig Analyse af en Del af det læste Dagpensum. Större Digte læres udenad. Stilene ere dels friere Gjengivelser af fortællende og beskrivende Indhold, dels Oversættelser og lettere for dette Trin passende Opgaver, som Undervisningen maatte give Anledning til.

Tydsk.

2den og 3die Forberedelsesklasse. I disse Klasser, som ligge forud for det Trin, hvor den grammatikalske Undervisning tager sin Begyndelse, er Udtalen og Tilegnelsen af Sprogets Udtryksmidler det, hvorpaa der især lægges Vægt. Sætningerne oplæses og oversættes saavel Ord for Ord som i Sammenhæng; derefter fremsættes Sætninger, Ord og Ordforbindelser paa Dansk og gjengives paa Tydsk — først paa denne Maade Hjælpeverberne — hvorved Böjningsformerne sammenstilles med Modersmaalets. Hvor Anledning dertil gives, optages det tidligere omtalte paany, og det nye slutter sig dertil; Disciplene skulle saaledes efterhaanden opnaa et praktisk Kjendskab til Böjningsformerne uden at gjöres bekjendte med grammatiske Konstord. Smaavers læres udenad. Udenadstavning.

4de Forberedelsesklasse. Fremskridtet i denne Klasse bestaaer væsentligt i, at hvad der tidligere mere umiddelbart

er blevet tilegnet, nu begynder dybere og mere sammenhængende at begrundes ved den grammatiske Analyse (Smlg. Dansk). Sætningerne oversættes i Sammenhæng; det vigtigste af Böjningslæren læres efter Grammatik og indøves ved Hjælp af Læsebogen og Stile. Dette Aar indøves praktisk en Del Substantivers Kjön og efter hvilket Paradigma det böjes. Smaavers. Nedskrift af udenadlærte Smaastykker.

5te Forberedelsesklasse. Disciplene begynde mere selvstændigt at arbejde sig frem ved Hjælp af Grammatik og Lexikon. Böjningslæren gjennemgaaes fuldstændigere — Undtagelser medtages endnu kun lejlighedsvis — og indøves ved Læsebog og tydske Stile. Vers læres udenad. Nedskrift af udenadlærte Smaastykker vexler med Diktatstile.

6te Forberedelsesklasse. Et langt större Afsnit af Læsebogen end i forrige Klasse gjennemgaaes. Den tydske Formlære gjennemgaaes fuldstændigt. Analyse og Stile. Enkelte Digte læres udenad.

Fransk.

4de Forberedelsesklasse. Samtidig med at Ordenes rette Udtale indøves, læres tillige deres Betydning, og der skrides frem fra enkelte Ord til mindre Sætninger, idet Disciplene vænnes til ikke alene at kunne oversætte Ord for Ord og i Sammenhæng, men og til at kunne gjengive de danske Ord og Sætninger paa Fransk. Paa denne Maade indøves tillige praktisk Hjælpeverberne og det vigtigste af Formlæren. Naar den enkelte Sætning saaledes med de hyppigst forekommende Former er indøvet, gaaer man over til kortere og længere Sætningsforbindelser.

I **5te Forberedelsesklasse** læres efter Grammatik Böj-

ningslæren; først Kasusforholdene og deres forskjellige Betegnelser, derpaa Læren om Kjönnet, hvoraf der først kun tages det vigtigste (Hunkjönnet); Flertalsdannelsen samt Pronominerne tages noget fuldstændigere. Samtidig læses korte, sammenhængende Fortællinger og Samtaler; tillige gives der tilsvarende danske Sætninger til Oversættelse paa Fransk. Kun de hyppigst forekommende uregelrette Verber medtages.

I 6te Forberedelsesklasse begyndes der med Læsningen af længere Fortællinger og Stykker af beskrivende eller historisk Indhold. Samtidig repeteres hele Formlæren og det hidtil oversprungne tages med. Til Oversættelse fra Dansk til Fransk benyttes Stiløvelser bestemte til Indøvelsen af hele Formlæren, dels mundtlig dels skriftlig.

Engelsk.

Paa det samme Trin i Skolen, paa hvilket Latinundervisningen begynder med de studerende Disciple, begynder Undervisningen i Engelsk med Realdisciplene, nemlig i den 6te Forberedelsesklasse, men da Skolen anseer det gavnligt, at ogsaa de studerende i det mindste et Aar nyde Undervisning i dette Sprog for at føres ud over Begyndelsesgrundene, er Undervisningen i det henlagt til den 1ste studerende Klasse, dels fordi Skolens hele Fordeling af Sprogene anviser denne Plads og tillige af Hensyn til den hyppige Overgang af Realdisciple til studerende og omvendt, som herved i höj Grad lettes.

I 6te Forberedelsesklasse læses saaledes alene med Realdisciplene, og her er Udtalen det, hvorpaa der især lægges Vægt. Sætningerne oplæses og oversættes saavel Ord for Ord som i Sammenhæng, derefter fremsættes Ord og Ord-

forbindelser paa Dansk og gjengives paa Engelsk, hvorved især Hjælpeverberne og de første simplere Former søges praktisk lærte. Staveøvelser og Nedskrivning af udenadlærte Linier benyttes som Indøvelsesmidler og afvexle mod Aarets Slutning med korte Diktater af det tidligere læste.

Latin.

I **6te Forberedelsesklasse**, som afslutter Forberedelsen til at gaa over i Skolens studerende Klasser, er Formaalet at indøve den regelmæssige latinske Formlære saaledes, at Disciplene med Sikkerhed og Nöjagtighed kunne behandle det begrændsede Antal Gloser, som har været brugt ved Indøvelsen i alle de Forbindelser, hvori de kunne stilles saavel i den enkelte som i den lettere sammensatte Sætning, uden at andre syntaktiske Regler fordres anvendte end de simple og for Sprogene fælles Regler, som umiddelbart af Disciplene kunne overføres fra de dem i Dansk og den tildligere Sprogundervisning bibragte. Det iagttages nöje, at aldrig to nye Fænomener samtidig skulle læres, og at man stedse gaaer frem fra det enkelte til det sammensatte, samt intet Punkt forlader, förend Disciplene have opfattet det, hvorom det gjælder, og vist, at de kunne benytte det sikkert og let og med samme Færdighed, hvad enten latinske Ordforbindelser fordres gjengivne paa Dansk eller danske paa Latin.

Religion.

Paa Grund af Religionsundervisningens Stilling ved Skolen (se Forord) meddeles her kun Grundplanen for Undervisningen gjennem de tre første Forberedelsesklasser; det følgende Aars Program vil derimod fremstille den fra 4de Forberedelsesklasse gjennem Skolens øvrige Klasser.

Religionsundervisningen er, forsaavidt den alene er betinget af det religiøse Liv, der rører sig i Barnets Omgivelser i Hjemmet og paa Skolen, almindelig; forsaavidt den, idet den støtter sig til hin, sætter Religionskundskab som sit Formaal, speciel. Hin første væsentlige Del af Religionsundervisningen, der mere tilhører Livet end Skolen, knyttes ikke til denne eller hin Time, dette eller hint Fag, meddeles overhovedet ikke efter nogen Plan, men fremtræder, naar Anledning dertil gives; alt hvad der i saa Henseende skal ske, maa ske i Kraft af den almindelig religiøse Sands, Skolen stiller som Fordring til sine Lærere. Den specielle Religionsundervisning i de tre første Forberedelsesklasser er historisk.

1ste Forberedelsesklasse. Idet Læreren mundtlig meddeler Börnene bibelske Historier, bevares den bibelske Fremstillingsmaade og Bibelbilleder benyttes ved Siden deraf. De bibelske Historier maa atter gjengives af Börnene først stykkevis, dernæst i Sammenhæng

2den Forberedelsesklasse. Den mundtlige Meddelelse af bibelske Historier fortsættes, men i Forbindelse hermed benyttes en kortfattet Bibelhistorie (det gamle Testamente til det babyloniske Fangenskab). Nogle Psalmer med Hensyn til det læste samt nogle Festpsalmer læres udenad.

3die Forberedelsesklasse. Det ny Testamentes Historie gjennemgaaes i Forbindelse med Psalmer, som slutte sig dertil.

Geografi.

2den Forberedelsesklasse. Börnene øves i at finde sig tilrette i deres Omgivelser med Hensyn til Verdenshjörnerne, og der sörges for, at de ved Anskuelser i deres nærmere Omgivelser og ved Afbildninger saavidt muligt tilegne sig

de Forestillinger, som den geografiske Undervisning bör forudsætte. Barnet lærer Jordkloden at kjende som et kugle-rundt Legeme i Verdensrummet — samtidig med at en Jord-globus forevises — og de enkelte Landkort som Afbilleder i det Smaa af de enkelte Dele af Jordens Overflade. Foruden Verdenshjörnerne, Jordklodens Deling i den nordlige og sydlige, østlige og vestlige Halvkugle gjennemgaaes — kun ved Hjælp af Landkort og Globus — Landets og Vandets For-deling over hele Jordkloden. Først skeer Fordelingen i det store — Fastlande, Verdensdele og Verdenshave — der-næst i det mindre — Lande, Halvøer, Landtunger, Øer, Bugter, Fjorde, Kanaler og Stræder. Paa ethvert Sted vænnes Börnene til at finde sig tilrette med Hensyn til Verdenshjörner, Omfang, Omrids og Omgivelser. Der skri-des saaledes frem, at ved enhver Overgang til et nyt Afsnit de gjennemgaaede Partier mere eller mindre optages paany, men under nye Synspunkter.

3die Forberedelsesklasse. Paa det i forrige Klasse vundne Grundlag gaaer man nu over til Landjordens Overflade — Bjerge, Dale, Sletter, Indsøer, Floder, Lavland, Höjland og Floddale —. Fremgangsmaaden er her den samme; ved ethvert Fremskridt medtages mer eller mindre det gamle, hvorved dette oftere repeteres og det nye tillige vinder i Sik-kerhed og Grundighed.

4de Forberedelsesklasse. I denne Klasse fortsættes Un-dervisningen i Jordoverfladens Udseende, idet der lægges Vind paa at bibringe Disciplene et tydeligt Billede, som kan bevare sig i deres Hukommelse, selv naar Kortet ikke haves til Understøttelse. Ved Læsningen af Bjerge, Floder og Indsøer tydeliggjöres, hvorledes Jordoverfladens Skraaning, Höjde eller Dybde betinger Vandfordelingen paa de for-

skjellige Steder, og enkelte Talangivelser medtages for at give en Forestilling om Höjden eller en Flods Störrelse. En Udsigt over Jordbelterne og derved betinget Vegetation og Dyreliv slutter Undervisningen i denne Klasse.

5te Forberedelsesklasse. Her begynder Undervisningen i politisk Geografi, og hele Europa læses. Ved at sammenholde Beboernes Næringsveje med Landets Natur og Beskaffenhed og paavise, hvorledes de afhænge deraf, gives Lejlighed til at repetere det i de forrige Klasser lærte.

6te Forberedelsesklasse. Idet de øvrige Verdensdele læses, afsluttes den hidtil meget kortfattede Lærebog, som er lagt til Grund i de nærmest foregaaende Klasser, og aflöses i de paafølgende Klasser af en udførligere.

Historie.

4de Forberedelsesklasse. Den historiske Undervisning bestaaer her kun i mundtlig Meddelelse og Gjengivelse af det meddelte. — Stoffet tages saavel af den gamle som af Middelalderens og den nyere Historie i fremskridende Følge, og Beretningen maa altid knyttes til en Personlighed, der vælges saaledes, at den repræsenterer Tiden, eller hvad der navnlig har grebet Tiden, da Formaalet paa dette første Trin er gjennem en saadan Række Personligheder ikke alene at vække hos Disciplene Interesse for Historie ved at lade dem følge de enkeltstaaende Personligheder i deres Liv udadtil, men ogsaa at give dem disse Personligheder saaledes, at de kunne forberede og støtte Fremstillingen af den sammenhængende Historie.

5te Forberedelsesklasse. Danmarks Historie begyndes efter en kort Lærebog, der fuldstændiggjöres ved mundtlig Beretning, hvor denne kan tjene til at forøge Interessen.

Mytherne og Sagnhistorien fortælles udførligere og det fortalte gjengives af Disciplene; de mindre fremtrædende Punkter i Landets Forhold til Udlandet forbigaaes.

6te Forberedelsesklasse. Danmarks Historie læses efter samme Plan heltud. Middelalderens Historie begyndes med en noget fyldigere, mundtlig Meddelelse om de Begivenheder og Folkevandringer, der adskille den fra Oldtiden.

Naturhistorie.

3die Forberedelsesklasse. Den naturhistoriske Undervisning forberedes ved Fremvisning af enkelte Dyr dels i Præparater, dels i Billeder og ved at gjöre opmærksom paa deres indbyrdes Forskjelligheder. Først medtages kun de mere fremtrædende og bekjendte, som Börnene skulle lære at tilegne sig saaledes, at de faa et tydeligt og bestemt Billede af det bestemte Dyr, som de atter kunne fremstille for Tanken, naar den virkelige Gjenstand tages bort. Efterhaanden gaaer man over til mere betydningsfulde Kjendetegn, der faldt stærkere i Öjnene, og der gjöres opmærksom paa, hvorledes disse staa i Forbindelse med Dyrets Levemaade og Opholdsted; de Dyr vælges især, som nærmest danne Repræsentanter for de systematiske Afdelinger. Undervisningen foregaaer uden Bog, men det fortalte fordres gjengivet.

4de Forberedelsesklasse. Efter en mindre Naturhistorie læses Pattedyrene og indledes med det allernødvendigste af Hvirvelbygningen og Blodomløbet i en ganske kort og letfattelig Skildring. Som Hovedsag maa det fremhæves, at Disciplene holdes til selv at se og overbevise sig om, at det, der læses, virkelig er der, saa at de forstaa dets Betydning og have Billedet klart staaende for Tanken, hvorfor de naturhistoriske Apparater altid maa benyttes.

5te Forberedelsesklasse. Alle Hvirveldyrene læses. Som Forberedelse til Undervisning i Plantelæren fremvises om Foraaret af og til en Plante, og dens enkelte Dele forevises, idet man søger at bibringe Disciplene Forestillingen om den som en levende fuldstændig Organisme.

6te Forberedelsesklasse. Leddyr, Bløddyr og Straaledyr læses efter samme Plan. Foraarstiden benyttes jævnlig som i forrige Klasse. Den hidtil benyttede kortfattede Lærebog læses fuldstændigt og afsluttes.

Regning.

1ste Forberedelsesklasse. Den første Undervisning i Regning slutter sig til Gjenstande i Rummet, til Ting, der hver for sig træde klart frem for Barnets Öje, og bestaaer udelukkende i at tælle. I Begyndelsen holdes Börnene indenfor en snæver Kreds (1—20); naar de indenfor denne kunne tælle frem og tilbage og paa ethvert Sted lægge Enheden til og trække den fra, indøves de to første Regningsarter, — Addition og Subtraktion — der udføres ved at tælle frem og tilbage, — i Begyndelsen ved Hjælp af Anskuelsesmidler. Talrækken udvides derpaa til 100 (200) og Börnene lære ethvert Tal over 10, der ej bestaaer af Tiere alene, at kjende som et Tal, der er sammensat af Tiere (höjere Orden) og Enere (lavere Orden). Ved at tælle frem og tilbage i höjere og lavere Orden udføres nu atter her de to første Regningsarter. De to første Tabeller af den lille Regnetabel læses.

2den Forberedelsesklasse. Medens Regneopgaverne i forrige Klasse udførtes ved at tælle — frem eller tilbage — støtter Regningen i denne Klasse sig til de lærte Tabeller og sammensatte Tals Opløsning. Bestandigt iagttages, at

der skrides frem fra det mere enkelte til det mere sammensatte, og at der ved ethvert Fremskridt anstilles en stor Mængde Øvelser. Talrækken udvides til 1000, hvorved en höjere Talorden (Hundreder) træder frem. Höjere Orden føres tilbage til lavere og omvendt. De fire Regningsarter i ubenævnte Tal gjennemgaaes. Hele den lille Regnetabel læres — Multiplikation og Division behandles som fortsat Addition og Subtraktion.

3die Forberedelsesklasse. Til de i forrige Klasse behandlede Talstörrelser slutter sig nu en höjere Talorden (Tusinder). Fremgangsmaaden er iøvrigt den samme som i forrige Klasse. Den större Multiplikationstabel indøves som en Række af Regneopgaver og benyttes ved Regningen. Disciplene gjöres bekjendte med de hyppigst forekommende Arter af Mønt, Maal og Vægt og øves i benævnte Tals Reduktion.

4de Forberedelsesklasse. I denne Klasse begynder Tavleregning; de fire Regningsarter i ubenævnte og benævnte Tal blive gjennemgaaede. Øvelserne i Hovedregning slutte sig til Tavleregningen. Den store Regnetabel anvendes paa höjere Talordener.

5te Forberedelsesklasse. De fire Regningsarter med brudne Störrelser gjennemgaaes. Hvad der kan tjene til at lette og forkorte Regningen haves stedse for Öje — Forkortning, Parttagning, Faktorers Opløsning —. Den store Regnetabel benyttes tillige som Divisionstabel.

6te Forberedelsesklasse. Enkelt, omvendt og sammensat Reguladetri — ligefrem og omvendt Forhold —. Realdisciplene gjennemgaa tillige efter en kortfattet Lærebog i Arithmetik Sum og Produkt samt Brøk. Den største Del af Tiden anvendes til ved Opgaver at klare Begreberne.

Skrivning og Tegning.

Skrivning. I 1, 2, 3 og 4de Forberedelsesklasse skrives med latinske, i 5te og 6te tillige med danske Bogstaver.

1ste Forberedelsesklasse. I denne Klasse benyttes alene Tavle og Griffel. — Taltegn, Bogstaver og enkelte Ord —.

2den Forberedelsesklasse. Sammenskrift (Retskrivning) paa Tavle; Bogstaver og enkelte Ord paa Papir.

3die Forberedelsesklasse. Undervisningen fortsættes med det Maal for Öje, at Sammenskrift paa Tavle i Løbet af Aaret afløses af Sammenskrift paa Papir.

4de Forberedelsesklasse. Medens Læreren i de foregaaende Klasser stedse skriver for, benyttes i denne og de følgende Klasser tillige trykte Forskrifter.

5te Forberedelsesklasse. Her træde i Skrivetimerne de danske Bogstaver istedenfor de latinske, medens Haandskriften med de latinske Bogstaver benyttes ved de forskjellige skriftlige Arbejder.

6te Forberedelsesklasse. Hvad der i forrige Klasse er begyndt, fortsættes i denne, og Opmærksomheden henvendes paa at bringe Disciplene til at kunne skrive lige uden Linier.

Tegning. Ved de første Tegneøvelser i de lavere Forberedelsesklasser søges der bibragt Börnene en vis Færdighed i Haand og Öje til at efterligne tydeligt forklarede Forbilleder, samt bestemte Begreber om Linier, Vinklers, regulære og andre Figurers Benævnelser o. s. v., hvortil Helsteds Tegnebøger benyttes.

I de følgende Klasser er Frihaandstegning og geometrisk Tegning jævnsides fordelt paa et lige Antal Timer; i geo-

metrisk Tegning gjennemgaaes Hetschs og Ursins Begyndelsesgrunde i geometrisk Tegnelære". Til Undervisningen i Frihaandstegning benyttes gode Fortegninger, Klodse samt Gibsafstøbninger og andre til dette Öjemed passende Gjenstande.

Sang og Gymnastik.

Da i den senere Tid det Princip har gjort sig gjældende med Hensyn til Musikundervisning, at man bör stræbe hen til at vække Sands for Musik hos alle Börn, begynder i Overenstemmelse hermed Undervisningen paa det laveste Trin i Skolen og fortsættes til første Realklasse, som er den sidste, hvori den meddeles Disciplene.

Gymnastik. Gymnastikundervisning meddeles gjennem alle Skolens Klasser undtagen 5te studerende. I Sommermaanederne indtræder istedenfor Gymnastik Svømning.

Skolen vil for Fremtiden dimittere til de militære Undervisningsanstalter, saavel for Land- som for Søetaten, hvorom det næste Aars Program vil indeholde de nødvendige Oplysninger.

Den ugentlige Timefordeling gjennem alle Klasser.

Lærefagene.	Forberedelsesklasserne.						Real-klasserne.		Studerende Klasser.				
	1	2	3	4	5	6	1	2	1	2	3	4	5
Religion	"	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Dansk	9	6	6	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2
Tydsk	"	3	3	5	4	3	3	3	2	2	2	4	"
Fransk	"	"	"	3	4	3	3	3	2	2	2	3	"
Engelsk	"	"	"	"	"	" 4	3	3	3	"	"	"	"
Latin	"	"	"	"	"	6 "	"	"	7	7	8	6	8
Græsk	"	"	"	"	"	"	"	"	"	5	4	3	5
Geografi	"	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	"
Historie	"	"	"	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3
Naturhistorie	"	"	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	"
Mathematik og Regning	6	4	3	4	4	3 5	5	5	3	4	4	3	5
Naturlære	"	"	"	"	"	"	"	2	"	"	"	"	2
Skrivning	6	4	3	3	3	2	2	2	"	"	"	"	"
Tegning	"	"	1	2	2	1 2	2	2	2	"	"	"	"
Gymnastik	2	2	2	2	2	2 1	2	1	2	2	2	1	"
Sang	1	1	1	1	1	1	1	"	"	"	"	"	"
Ugentligt Timeantal	24	26	26	32	32	32	32	32	32	32	32	32	26

Lærefagenes Optagelse og Afslutning.

Forberedelsesklasserne.						Realklasserne.		Studerende Klasser.				
1	2	3	4	5	6	1	2	1	2	3	4	5
Dansk. Regning. Skrivning. Gymnastik. Sang.	Religion. Tydsk. Geografi. (mundtl.).	Naturhistorie. (mundtlig). Tegning.	Fransk. Religion. Historie. (mundtlig). Tavleregning.		**De studerende.** Latin. Tegning og Sang afsluttes. **Realisterne.** Engelsk. Arithmetik.	Geometri. Sang afsluttes.	Naturlære. Afgangsexamen.	Engelsk, (kun her). Arithmetik. Skrivning afsluttes.	Græsk. Geometri.		Afgangsexamen i Tydsk, Fransk, Geografi og Naturhistorie.	Naturlære. Hebrajsk, for dem, der ønske det. Afgangsexamen.

III.

Skolens Lærere ere

Bruun, Kand. filol., Amanuensis ved det kongelige Bibliothek, (Græsk).

Dam, Stud. juris, (Historie, Regning).

Frisch, Kand. filos., (Geografi, Naturhistorie).

Holm, Stud. med., (Geografi, Naturhistorie).

Holst, Stud. theol., (Engelsk).

Kjær, Kand. filol., (Latin).

Knudsen, Kand. juris, (Tydsk).

Kringelbach, Stud. juris, (Lærer i 1ste Forberedelsesklasse).

Lind, Stud. mathes. (Mathematik).

Möller, Kand. juris, (Sang).

Nyssum, Kand. theol., (Dansk, Tydsk, Regning).

Olsen, Kand. theol., Lærer ved Søetatens Drengeskole, (Religion).

Schrøder, Lærer ved det gymnastiske Institut (besörger Gymnastikundervisningen).

Sweinsson, Kand. filos., (Fransk).

Thørrestrup, Genremaler, Elev af Kunstakademiet, (Tegning).

Zahle, Kand. filos., (Fransk).

Warburg, Præst ved Holmens Kirke (leder Religionsundervisningen ved Skolen).

IV.

De maanedlige Skolepenge ere i 1ste Forberedelsesklasse 3 Rdlr. 2 Mk., i 2den 4 Rdlr. 2 Mk., i 3die 4 Rdlr. 3 Mk.;

i de øvrige Forberedelsesklasser 5 Rdlr. 3 Mk.; i 1ste og 2den Realklasse samt 1ste til 4de studerende Klasse 6 Rdlr. 3 Mk. Af to Brødre betaler den ene, af tre de to, 1 Rdlr. mindre om Maaneden; den fjerde betaler intet. Udenfor denne Betaling, som i Begyndelsen af hver Maaned afhentes af Skolens Bud, ydes aldeles intet.

V.

I Skolcaaret 1859—60 bruges følgende Bøger.

1ste Forberedelsesklasse.

Borgens og Rungs ABC og danske Læsebog for Begyndere, 1ste Kursus (nyeste Udgave).

2den Forberedelsesklasse.

Funchs, Røginds og Warburgs danske Læsebog for de lavere Klasser. Rungs tydske Elementarbog. Balslevs Bibelhistorie Hammerichs, 100 Psalmer. Et Atlas (helst Olsens).

3die Forberedelsesklasse.

Funchs, Røginds og Warburgs danske Læsebog for de lavere Klasser. Rungs tydske Elementarbog. Balslevs Bibelhistorie. Hammerichs 100 Psalmer. Thriges Geografi for de lavere Klasser i lærde Skoler og Realskoler. Et Atlas (helst Olsens). Helsteds Tegnebog, 1ste Hefte.

4de Forberedelsesklasse.

Funchs, Røginds og Warburgs danske Læsebog for de lavere Klasser. Curtmans Lesebuch für die Stufe der Anschauung. Simonsens tydske Formlære. Holbechs og Petersens Materialier. Borrings Manuel de langue francaise (nyeste Udgave). Balslevs Bibelhistorie. Sammes Forklaring til Luthers Katekismus. Thriges Geografi for de lavere Klasser i lærde Skoler og Realskoler. Olsens Atlas. Bergs Atlas over

den gamle Verden. Lütkens „Begyndelsesgrunde af Dyrerigets Naturhistorie.“ Mundts Regnebog. Helsteds Tegnebog, 1ste og 2det Hefte.

5te Forberedelsesklasse.

Funchs, Röginds og Warburgs danske Læsebog for de lavere Klasser. Curtmans Lesebuch für die Stufe der Anschauung. Simonsens tydske Formlære. Holbechs og Petersens Materialier. Borrings Manuel de langue francaise (nyeste Udgave). Balslevs Bibelhistorie. Sammes Forklaring til Luthers Katekismus. Thriges Geografi for de lavere Klasser i lærde Skoler og Realskoler. Olsens Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden. Danmarks Historie ved Fr. Barfod. Lütkens, „Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie“. Mundts Regnebog.

6te Forberedelsesklasse.

Böjesens kortfattede danske Sproglære. Curtmans Lesebuch für die Stufe der Anschauung. Simonsens tydske Formlære. Borrings Manuel de langue française. Borrings franske Grammatik og Stiløvelser. Balslevs Bibelhistorie. Sammes Forklaring til Luthers Katekismus. Det nye Testamente. Psalmebog til Kirke- og Hus-Andagt. Rimestads mindre Geografi. Olsens Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden. Danmarks Historie ved Fr. Barfod. Lütkens „Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie.“ For de Disciple, der ere bestemte til at gaa over i den studerende Afdeling: latinsk Læsebog for Begyndere af Kjær. Madvigs latinske Grammatik (nyeste Udgave). — For de Disciple, der ere bestemte til at gaa over i Real-Afdelingen: engelsk Elementarbog af Listov. Steens elementære Arithmetik og mathematiske Opgaver i det indledende Kursus.

1ste Realklasse.

Flors Haandbog i den danske Litteratur. Böjesens kortfattede danske Sproglære. Grubes Karakterbilder aus der Geschichte und Sage, erster Theil. Simonsens tydske Formlære. Det Vigtigste af det tydske Sprogs Syntax. Jürs's og Rungs Materialier. Den franske Læsebog opgives senere. Borrings franske Grammatik og Stiløvelser. Engelsk Elementarbog af Listov. Balslevs Bibelhistorie. Sammes Forklaring til Luthers Katekismus. Det nye Testament. Psalmebog til

Kirke- og Hus-Andagt. Rimestads mindre Geografi. Olsens Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden. Kofods fragmentariske Historie. Lütkens „Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie.“ Mundts Regnebog. Steens elementære Arithmetik og mathematiske Opgaver i det indledende Kursus.

1ste studerende Klasse.

Flors Haandbog i den danske Litteratur. Böjesens kortfattede danske Sproglære. Grubes Karakterbilder aus der Geschichte und Sage, erster Theil. Simonsens tydske Formlære Det Vigtigste af det tydske Sprogs Syntax. Jürs's og Rungs Materialier. Den franske Læsebog opgives senere. Borrings franske Grammatik og Stiløvelser. Engelsk Elementarbog af Listov. Latinsk Læsebog af Kjær. Cornelius Nepos (Udgave uden Noter). Madvigs latinske Grammatik (nyeste Udgave). Balslev's Bibelhistorie. Sammes Forklaring til Luthers Katekismus. Det nye Testament. Psalmebog til Kirke- og Hus-Andagt. Rimestads mindre Geografi. Olsens Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden. Kofods Verdenshistorie i Udtog ved Thrige. Lütkens „Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie“. Vaupells Plantelære. Steens elementære Arithmetik og mathematiske Opgaver i det indledende Kursus

2den studerende Klasse.

Flors Haandbog i den danske Litteratur. Böjesens kortfattede danske Sproglære. Grubes Karakterbilder aus der Geschichte und Sage. Simonsens tydske Formlære. Det Vigtigste af det tydske Sprogs Syntax. Den franske Læsebog opgives senere. Borrings franske Grammatik og Stiløvelser. Ciceros Taler ved Madvig. Madvigs latinske Grammatik. Bergs græske Læsebog, 1ste Kursus. Bergs græske Skema. Balslevs Bibelhistorie. Sammes Forklaring til Luthers Katekismus. Det nye Testament. Psalmebog til Kirke- og Hus-Andagt Rimestads större Geografi. Kofods Verdenshistorie i Udtog ved Thrige. Lütkens „Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie.“ Vaupels Plantelære. Steens „ren Mathematik“. Jürgensens Geometri.

Nye Disciple prøves Lördag den 16de og Tirsdag den 19de Juli (Kl. 12), st. Kjøbmagergade Nr. 65, samt Tirsdag den 16de August (Kl. 10) st. Kongensgade Nr. 51.

Det nye Skoleaar begynder Tirsdag den 16de August Kl. 9, st. Kongensgade Nr. 51.